

KPSS
2024

3 GENEL YETENEK TÜRKÇE - MATEMATİK

X

Çözümlere ulaşmak için
QR kodu okutunuz.

DENEME

• Tamamı Çözümlü 180 Özgün Soru •

ÖĞRETİ AKADEMİ

Bu testte 60 soru vardır.

1. Sokrates'e göre bütün kötülüklerin ve nevrozların kaynağı eksik insanlaşmak, olgunluktan yoksun yaşamaktır. Bu tür insanları öfke ve kin duyguları ele geçirmiştir. Sürekli başkalarına saldırarak ---- kazanmaya çalışırlar. Kendileri daima haklı ötekiler haksızdır. Tanrı onları sever, onların sevmediklerinden nefret eder. Ama şu ünlü halk deyişinde olduğu gibi "----" düsturuna göre yaşarlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) statü-el elin eşeğini türkü söyleyerek arar
- B) avantaj-iğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır
- C) üstünlük-dinime küfreden bari Müslüman olsa
- D) saygınlık-ele verir talkını, kendi yutar salkımı
- E) şöhret-imamın dediğini yap, yaptığını yapma

2. Kendini gerçekleştirme gereksinimi duyan insan, varoluşun doğasında bulunan güvensizlik ve yalnızlık duygularıyla mücadele ederek yaşamaktadır. Bunaltı ve yalnızlık toplumsal yaşamın temel unsurlarıdır. Bu durum da insanda varoluş anksiyetesi yaratır, ancak birey kendini inşa ederek üretken ve yaratıcı bir kimlik geliştirebilirse kendini özgürleştirebilir. Özgürlük ise ancak bir bağlanma biçimi ile anlam kazanır. Bu yüzden birey, eylemleri ile toplumsal sorumluluklarını yerine getirerek kendi yazgısının sahibi olmalıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin varlığını anlamlandırması gerekir.
- B) İnsan seçimleri ve eylemleriyle otobiyografisini tasarlamış olur.
- C) Kimlik sahibi olabilmenin ön koşulu kendini inşa etmektir
- D) Başkalarının özgürlüğünü tanımadıkça biz olamayız.
- E) Varoluş denkleminin çözümü, kişinin kendisini yeniden dizayn edebilmesindedir.

3.

- I. Nasıl dil insanları diğer canlılardan ayıran "ayrıcalık belgesi" ise bir toplumu diğerlerinden ayıran ayrıcalık belgesi de kendi kültürüyle yoğrulmuş dildir.
- II. Dili doğru kullanmak, kullanılmasını sağlamak başta dil alanıyla ilgilenenlerin, öğretmenlerin ve dolaşısıyla her bireyin bir yurttaşlık görevidir.

Bu iki cümlenin anlamca doğru birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yurttaşlık görevlerimizin başında dilimize sahip çıkmak gelmektedir, dilimize önem vermezsek diğer canlılardan bir farkımız kalmaz.
- B) Başta öğretmenler olmak üzere, her öğrenci dilinin kıymetini bilmeli, dilinin onun kimliği olduğunu unutmamalıdır.
- C) Diğer canlılardan bir farkımız olsun istiyorsak dil bilimciler, öğretmenler ve yurttaşlar olarak dilimize ve kültürümüze gereken önemi vermeliyiz.
- D) İyi bir yurttaş, mesleği ve sosyal statüsü ne olursa olsun kültürüne ve diline sahip çıkar ki ait olduğu toplumu diğerlerinden ayırabilsin.
- E) Her bireyin diline saygı duyma ve onu koruma, yüceltme sorumluluğu vardır, çünkü dilimiz bizim kimliğimizdir.

4. D. H. Lawrence: "Keşke insan iki kez yaşayabilseydi; birincisi yapılması gereken hataları yapması için, ikincisi de bunlardan yararlanmak için." der.

Bu cümlede yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar yaptıkları hatalardan ders çıkarmakta zorlanmaktadır.
- B) Hata yapmanın bir gereklilik olduğunun farkına varamayanlar, hatalarından da yararlanamamaktadırlar.
- C) Yaşam hata yaparak geçiyor, hataları düzeltmek için de ömür yetmiyor.
- D) İnsanlar hatalarını avantaja çevirebilseydi daha çok hata yaparlardı.
- E) Hata yapmayacağım diye bir ömrü heba edenler, yaşamları son bulmaya yakınken pişmanlık duyarlar.

KPSS
2024

3

GENEL
KÜLTÜR

TARİH-COĞRAFYA-VATANDAŞLIK

X

60

Çözümlere ulaşmak için
QR kodu okutunuz.

DENEME

• Tamamı Çözümlü 180 Özgün Soru •

ÖĞRETİ AKADEMİ

Bu testte 60 soru vardır.

1. Orhun Kitabeleri, Bilge Kağan, Kül Tigin ve Tonyukuk adına dikilmiştir. Kitabeleri, Tonyukuk ve Yolluğ Tigin yazmıştır. Bilge Kağan Kitabesi'nde "Kağan oturup aç, fakir milleti hep toplattırdım. Fakir milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım." denilmektedir.

Buna göre;

- I. Sosyal devlet anlayışı benimsenmiştir.
II. Kök Türk Devleti dönemin en güçlü devleti hâline gelmiştir.
III. Hükümdar halk tarafından belirlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Selçukluların Türk-İslam mimarisine kazandırdıkları önemli eserlerden biri olan ---- çadır şeklinde yapılmış anıt mezarlardır. Üzerindeki kubbe ve piramidal örtü Türklerdeki çadır sanatının yansıması olarak ortaya çıkmıştır.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki yapıardan hangisi getirilmelidir?

- A) Ribat   B) Kümbet   C) Külliye
D) Bedesten   E) Arasta

3. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulmuşlardır.
B) Haçlılara karşı mücadele etmişlerdir.
C) Büyük Selçuklu Devleti tarafından yıkılmışlardır.
D) Anadolu'daki yerleşim yerlerine Türkçe isimler vermişlerdir.
E) Anadolu'da pek çok Türk-İslam eseri bırakmışlardır.

4. İskân siyaseti fethedilen yerlerin Türkleştirilmesi ve İslamlaşması için izlenen politikadır.

Osmanlı Devleti'nin iskân siyasetini kolaylaştırmak için;

- I. göçmenlerin kullanımına tımar toprağı verme,
II. iskân bölgelerine vakıflar kurma,
III. tekke ve zaviyeler inşa etme

faaliyetlerinden hangilerini gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Ankara Polatlı'da Terzi Akif Usta, bulunduğu bölgede "kadı"nın verdiği karar ile mağdur olduğunu düşünerek hakkını yüksek mahkeme olan Divanihümayunda arayacağını belirtmiştir.

Buna göre Terzi Akif Usta Divanihümayunda yer alan aşağıdaki görevlilerden hangisine şikâyette bulunmalıdır?

- A) Kaptanıderya
B) Reisülküttap
C) Nişancı
D) Kazasker
E) Sadrazam

6. Osmanlı Devleti'nde dirlik, hizmet karşılığı olarak devlet görevlilerine verilen ve yıllık gelirlerine göre bölümlere ayrılan arazilerdir.

Buna göre dirliklerin gelirlerine göre büyükten küçüğe sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Tımar - has - zeamet
B) Has - zeamet - tımar
C) Has - tımar - zeamet
D) Zeamet - has - tımar
E) Tımar - zeamet - has

7. Osmanlı Devleti'nde bankacılık XIX. yüzyılda başlamıştır. O döneme kadar bu gereksinimi Galata bankerleri ve yabancı sermayedarlar karşılamıştır.

Osmanlı Devleti'nde Abdülmecit Dönemi'nde açılan ilk banka aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bank-ı Osmanî
B) Ziraat Bankası
C) Bank-ı Dersaadet
D) Osmanlı İtibar-ı Millî Bankası
E) Memleket Sandıkları

8. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde (XV-XVI. yüzyıl) yapılan eserlerden biridir?

- A) Süleymaniye Camii
B) Nuruosmaniye Camii
C) Yıldız Sarayı
D) III. Ahmet Çeşmesi
E) İshak Paşa Sarayı

9. XIX. yüzyılda İngiltere, Fransa ve Rusya'nın; Yunanistan ile ilgili taleplerini Osmanlı Devleti'ne kabul ettirebilmek için Osmanlı donanmasını yaktıkları yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelibolu   B) İnebahtı   C) Çeşme
D) Sinop   E) Navarin

10. XIX. yüzyılın ikinci yarısında İstanbul'a gelen Florence Nightingale aşağıdaki gelişmelerden hangisinde yaralananlar için Selimiye Kışlası'nda düzenli ve temiz bir hastane ortamı meydana getirmiştir?

- A) Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı
B) Mora İsyanı
C) 1877-1878 Osmanlı – Rus Savaşı
D) Kırım Savaşı
E) 1897 Türk – Yunan Savaşı

11. XIX. yüzyılda yaşanan göçler sonrasında Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan sorunları çözmek için 1860-1861 yıllarında aşağıdaki kurumlardan hangisi oluşturulmuştur?

- A) Düyun-u Umumiye İdaresi
B) Muhacirin Komisyonu
C) Şirket-i Hayriye
D) Rüşum-ı Sitte İdaresi
E) Islah-ı Sanayi Komisyonu

12. II. Meşrutiyet'in ilanıyla başlayan süreçte iktidar tamamen İttihat ve Terakki Partisinin kontrolüne geçmiştir.

Bu partinin iktidarının güçlenmesinde etkili olan gelişmeler arasında;

- I. Hareket Ordusu'nun İstanbul'a gelmesi,
II. 1913 Babiali Baskını'nın yaşanması
III. 31 Mart Olayı'nın bastırılması,
IV. Sevk ve İskân Kanunu'nun çıkarılması,
V. II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi

durumlarından hangisinin yer aldığı savunulamaz?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

13. I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru yayımlanan Wilson İlkeleri'nin aşağıdaki maddelerinden hangisinin Osmanlı Devleti'nin aleyhine olduğu savunulabilir?

- A) Yenen devletler, yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı almayacaktır.
B) Türk egemenliği altında yaşayan diğer milletlere kendi kendini yönetme hakkı verilecektir.
C) Devletler arasında gizli antlaşmalar imzalanmayacaktır.
D) Osmanlı Devleti'nin Türk nüfusunun yoğun olduğu bölgelerinde, Türklere kesin egemenlik tanınacaktır.
E) Savaş sonunda dünya barışını sağlamak için uluslararası bir kurul oluşturulmalıdır.

14. Millî Mücadele Dönemi'nde kurulan Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyetinin özellikleri arasında;

- I. Mustafa Kemal'in isteğiyle kurulması,
  - II. Sivas Valisi Reşit Paşa'nın eşi Melek Hanım tarafından kurulması,
  - III. Sivas Kongresi'ne delege göndermesi
- durumlarından hangileri yer almaktadır?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

15. General Harbord Raporu, Doğu Anadolu Bölgesi'nde Türk nüfusunun Ermeni nüfusundan daha fazla olduğunu dünya kamuoyuna duyuran belgedir.

Mustafa Kemal Paşa aşağıdaki kongrelerden hangisinden sonra ABD'li General Harbord başkanlığında bir heyetle görüşme yapmıştır?

- A) Sivas   B) Erzurum   C) Alaşehir
D) Pozantı   E) Afyon

16. Son Osmanlı Mebusan Meclisinde oluşturulan ve "vatanın kurtuluşu" anlamına gelen "Felah-ı Vatan" grubunun başkanlığını aşağıdaki devlet adamlarından hangisi üstlenmiştir?

- A) Kâzım Karabekir
B) Rauf Orbay
C) Bekir Sami Bey
D) Ali Fuat Cebesoy
E) Refet Bele

17. Özge Öğretmen öğrencilerine "Damat Ferit'in 16 Ekim 1920'de istifa etmesinden sonra Tevfik Paşa sadrazam oldu. Bu gelişmeden sonra Ankara ile İstanbul arasındaki ilişkilerde kısmi bir yumuşama sağlandı. Bunun bir sonucu olarak TBMM Başkanı Mustafa Kemal ile İstanbul Hükûmeti adına Bahriye Nazırı Salih Hulusi Paşa ve Hariciye Nazırı Ahmet İzzet Paşa arasında görüşme yapıldı." demiştir.

Buna göre, Özge Öğretmen aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgili bilgi vermiştir?

- A) Amasya Görüşmeleri
B) Komutanlar Toplantısı
C) Bilecik Görüşmesi
D) Misakımillî'nin kabulü
E) Sivas Kongresi

18. Millî Mücadele Dönemi'nde Fevzi Çakmak aşağıdaki muharebelerin hangisinin sonucunda "Mareşal" rütbesine terfi etmiştir?

- A) Başkomutanlık
B) Birinci İnönü
C) İkinci İnönü
D) Sakarya
E) Gediz

19. 24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Antlaşması imzalanmıştır. Lozan Barış Antlaşması'nda Türkiye'deki Rumlarla Yunanistan'daki Türklerin mübadele (değiş-tokuş) edilmesi kararlaştırılmıştır.

Buna göre antlaşmada;

- I. İstanbul ve adalardaki Rumlar,
- II. Batı Trakya'daki Türkler,
- III. Batı Anadolu'daki Rumlar

gruplarından hangileri mübadele dışında tutulmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

20. Atatürk Dönemi'nde TBMM başkanlığı yapan devlet adamları, aşağıdakilerden hangisinde sırasına uygun verilmiştir?

- A) Kâzım Özalp - Celâl Bayar - Abdülhalik Renda
- B) İsmet İnönü - Kâzım Özalp - Ali Fuat Cebesoy
- C) Ali Fethi Okyar - Refik Saydam - Şükrü Saraçoğlu
- D) İsmet İnönü - Ali Fethi Okyar - Celâl Bayar
- E) Ali Fethi Okyar - Kâzım Özalp - Abdülhalik Renda

21. Atatürk Dönemi'nde Türk kadını siyasi, ekonomik ve sosyal alanda birçok hak elde etmiş ve kadın-erkek eşitliği sağlanmıştır.

Türk kadınına aşağıdaki haklardan hangisi, 1930 yılında yapılan bir değişiklikle tanınmıştır?

- A) Kendi soyadını kullanma
- B) Milletvekili olabilme
- C) Mirasta erkekle eşit olma
- D) Belediye seçimlerine katılma
- E) Muhtarlık seçimlerine katılma

22. Laik devlet yapısını gerçekleştirmek amacıyla Yeni Türk Devleti'nde inkılaplar düzenli olarak gerçekleştirilmeye çalışılmıştır.

Bu doğrultuda yapılan aşağıdaki inkılaplardan hangisi diğerlerine göre daha sonra gerçekleştirilmiştir?

- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
- C) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- D) Saltanatın kaldırılması
- E) Anayasadan "Devletin dini İslam'dır." maddesinin çıkarılması

23. Mustafa Kemal "Her şey için, medeniyet için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir." sözüyle aşağıdaki ilkelerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) İnkılapçılık
- C) Halkçılık
- D) Milliyetçilik
- E) Devletçilik

24. Mustafa Kemal, "Tarihte birçok defa tartışma ve ihtiras sebebi olan Boğazlar, artık tam anlamı ile Türk egemenliği altında, yalnız ticaret ve dostluk ilişkilerinin ulaşım yolu hâline gelmiştir." sözüyle aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Ankara (1926)
- B) Kars
- C) Montrö
- D) Lozan
- E) Mudanya

25. Türkiye 1952 yılında Demokrat Parti Dönemi'nde Kuzey Atlantik Paktı'na üye olmuştur.

Türkiye'nin bu pakta kabul edilmesinde;

- I. Kore'ye asker göndermesi,
- II. Avrupa Konseyine üye olması,
- III. SSCB'nin nükleer bir güç hâline gelmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

26.

- Demokrat Partinin kurucularındandır.
- 1950-1960 yılları arasında başbakanlık yapmıştır.
- 27 Mayıs 1960'ta yapılan darbe sonucunda tutuklanmış, yapılan yargılamalar sonrasında idam edilmiştir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Celâl Bayar
- B) Fuat Köprülü
- C) Adnan Menderes
- D) Refik Koraltan
- E) Cemal Gürsel

27. Aşağıdakilerden hangisi 1991'de SSCB'nin dağılmasına bağlı olarak ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?

- A) Türk cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanması
- B) Rusya önderliğinde Bağımsız Devletler Topluluğu'nun kurulması
- C) Şanghay İşbirliği Teşkilatının kurulması
- D) Rusya Başkanı Gorbaçov'un Glasnost ve Perestroika'yı yayımlaması
- E) Varşova Paktı'nın dağılması

28. Türkiye'nin bir yıl içindeki gece gündüz sürelerinin değişimi göz önüne alındığında;

- I. Güneş ışınlarının en büyük açıyla geldiği tarihten itibaren gündüz süreleri kısaltmaya başlar.
- II. Türkiye'de 6 ay boyunca geceler gündüzlerden daha uzundur.
- III. 21 Mart'tan itibaren gündüzler uzamaya başlar ve bu durum 23 Eylül'e kadar devam eder.

İfadelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

29. Türkiye, Alp-Himalaya Orojenez kuşağında yer alan dağlık bir ülkedir. Türkiye'nin ortalama yükseltisi fazladır. 1.500 m'nin üzerindeki dağlık alanlar geniş yer kaplar. Dağlar ülke topografyasının engebeli olmasının temel nedenidir. Türkiye'de üç farklı şekilde oluşmuş dağlar bulunur: Kırılma, kıvrılma ve volkanizma.

Buna göre aşağıdaki dağlardan hangisinin oluşumu diğerlerinden farklıdır?

- A) Mercan Dağları
- B) Köroğlu Dağları
- C) Kaz Dağları
- D) Bolkar Dağları
- E) Yıldız Dağları

30. Türkiye'nin, ortalama yükseltisi fazla ve engebeli bir ülke olmasının,

- I. akarsularının dar ve derin vadilerde akması,
- II. sıcak su kaynaklarının fazla olması,
- III. kütle hareketlerine bağlı afetlerin fazla olması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

31. Bazı toprak türleri ile tarım ürünleri arasında doğrudan ilişki kurulabilir. Tarım ürünlerinin istediği koşullara sahip topraklarda üretimi yapılırsa verimi artar.

Buna göre, çay, ayçiçeği, üzüm ve fındık tarım ürünleri ile aşağıda verilen toprak türleri eşleştirildiğinde yüksek verim sağlanabilmesi için hangi toprak türüne duyulan ihtiyaç daha azdır?

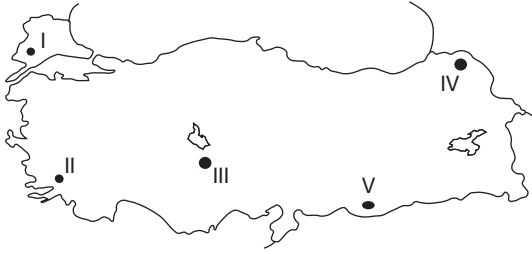
- A) Kahverengi orman toprağı
- B) Kahverengi step toprağı
- C) Vertisol toprak
- D) Volkanik toprak
- E) Yıkılmış asitli toprak

32. Türkiye’de bölgeler arası gelişmişlik farklarının fazla olması iç göçün yoğun yaşanmasına neden olmaktadır. İç göçlerin yönü doğudan batıya, iç bölgelerden kıyılara doğrudur.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de yoğun iç göç alan kentlerde yaşanan sorunlardan biri değildir?

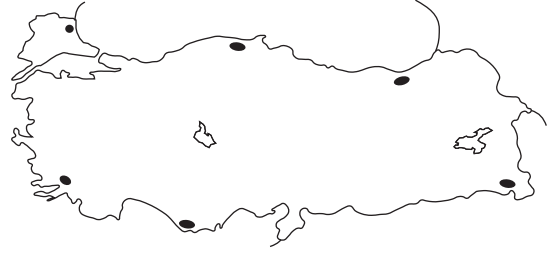
- A) Altyapı hizmetlerinde aksamalar
B) Çarpık kentleşme
C) İş gücü açığı oluşması
D) Doğal kaynakların hızlı tüketimi
E) Çevre sorunlarının artması
33. Türkiye’de yaz kuraklığının belirgin olduğu alanlarda meraya dayalı büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinde yem ihtiyacı daha fazladır.

Buna göre haritada numaralandırılarak gösterilen alanlardan hangisinde yukarıda belirtilen duruma bağlı olarak yem ihtiyacı daha azdır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V
34. Doğal afetler, oluşumlarına göre jeolojik, jeomorfolojik ve klimatolojik afetler olarak sınıflandırılabilir. Ayrıca bazı afetlerin oluşumunda birden fazla faktör etkili olabileceği gibi beşerî faktörler de doğal afetler üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak etkili olabilmektedir.
- Buna göre, aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin oluşumunda yukarıda belirtilen durumların birlikte etkili olduğu söylenebilir?**
- A) Deprem
B) Volkanizma
C) Tsunami
D) Tropikal fırtına
E) Heyelan

35. Türkiye haritasında ülkemizdeki seyrek nüfuslanmış bazı alanlar gösterilmiştir.

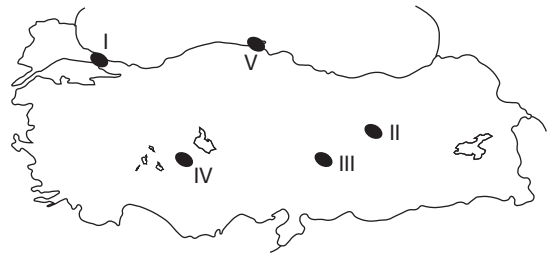
Bu yörelerde nüfuslanmanın az olmasında aşağıdaki faktörlerden hangisi diğerlerinden daha fazla etkili olmuştur?

- A) Bitki örtülerinin gür ormanlar olması
B) Yer şekillerinin yüksek ve engebeli olması
C) Elverişsiz kış şartlarının yaşanıyor olması
D) Tatlı su kaynaklarının az olması
E) Arazi yapılarının karstik olması

ÖĞRETİM AKADEMİ

- 36.

- I. En fazla turist çeken kültürel alanlar bu alanda yer alır.
II. Maden sanayisi yaygın olarak bulunur.
III. Linyit rezervlerinin en fazla bulunduğu alandır.
IV. Buğday ve arpa üretiminin en fazla yapıldığı ildir.
V. Bulunduğu bölgenin hinterlandı en geniş limanının olduğu yerdir.

Türkiye’nin ekonomik özellikleriyle ilgili yukarıdaki bilgiler ile haritada numaralandırılarak gösterilen alanlar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V